

KYVYT KÄYTTÖÖN – OPPISOPIMUKSELLA YKSILÖLLISESTI OSAAJAKSI

Petra Pulkkinen

”Parasta on se, että sain opiskella työtä tekemällä eli sain palkkaakin!” Näin innokkaasti kuvaili parikymppinen nuori omaa opiskelutaivaltaan tänä keväänä. Kyseisen nuoren miehen elämässä koulu oli aikoinaan jäänyt kesken motivaatiopulan vuoksi, mutta tekemisen intoa oli. Oppisopimustyöpaikka mahdollisti työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja oma osaaminen tuli näytettyä todellisissa työtilanteissa. Reipas työskentely ja nuoren vahvuuksien huomioiminen edistivät tutkinnon suorittamista ja vahvistivat myös ammatillista osaamista työtehtävissä. ”Kyllä elämä nyt hymyilee”, hän vahvisti.

Mitä oppisopimusopiskelu on?

Oppisopimuskoulutus on yksi koulutuksen järjestämismuoto. Opintojen päätoteuttajana on opiskelija, jonka oppisopimukseen liittyvät työnantaja, työpaikkakouluttaja ja työkaverit sekä oppilaitos. Opintojen näyttämönä toimii työpaikka, jossa koulutus pääosin toteutetaan. Koulutus perustuu määräaikaiseen työsuhteeseen, josta työntekijä saa työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Työpaikalla ollaan myös velvollisia ohjaamaan opiskelijaa. Tähän vastuulliseen tehtävään osallistuvat yhteisöllisesti kaikki työntekijät, mutta päävastuun ohjaamisesta hoitaa koulutettu työpaikkaohjaaja. Työssä opittua tietoa täydentää tietopuolinen opetus, jota annetaan yhteistyöoppilaitoksessa.

Oppisopimuksella voi suorittaa minkä tahansa toisen asteen ammatillisen tutkinnon. Oppisopimuksella suoritettu tutkinto antaa saman jatko-opintokelpoisuuden kuin ammattiopisto tai lukio sekä saman pätevyyden kuin ammattiopisto.

Työssä oleville oppisopimus mahdollistaa oman osaamisen täydentämistä lisäkoulutuksena, sillä myös osatutkinnot ovat mahdollisia. Oppisopimus onkin työelämälähtöinen tapa opiskella

ammattiin, vaihtaa alaa, saada todistus omasta osaamisesta, jatkaa loppuun kesken jääneet opinnot tai hankkia lisäkoulutusta. Valittavana on yli 350 erilaista tutkintoa ja lukemattomia tutkinnon osia. (Huom! Ammatillisen koulutuksen reformi astuu voimaan 1.1.2018, jolloin tutkintokokonaisuudet laajenevat ja valittavana on 167 tutkintoa.)

Oppisopimus on tekemällä oppimista

Oppisopimuskoulutuksen perusta on työssäoppiminen, joka suunnitellaan yhdessä työnantajan ja työsuhhteessa olevan opiskelijan välillä. Oppisopimuksessa opiskelijalle tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma, jossa huomioidaan opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen sekä jo osoitettu osaaminen, esimerkiksi aiemmat opinnot ja tutkinnot. Tätä kutsutaan henkilökohtaistamiseksi. Henkilökohtaistaminen takaa opintojen sopivuuden työntekijän ammatillinen kehittyminen ja oppimistaidot huomioiden. Lisäksi se vahvistaa osaamisen kehittymistä työyhteisössä, mikä on arvokasta pääomaa myös työnantajalle. Näin myös työntekijän kyvykkyyttä vahvistetaan.

Minimityöaika oppisopimuksen tavoitteen mukaisissa työtehtävissä on 25 tuntia viikossa. Tutkinnon suorittamiseen sisältyvien työtehtävien lisäksi opiskelijalle kuuluu yleensä muitakin työnantajan määräämiä tehtäviä. Työntantaja tarjoaa monipuolisia opiskelualan ja tutkinnon työtehtäviä sekä mahdollisuuden osallistua tietopuolisiin opintoihin, jotka suoritetaan 1-4 päivänä kuukaudessa oppilaitoksessa, verkossa tai etänä. Opetus on maksutonta, mutta tutkinnonsuorittajat maksavat 58 euron tutkintomaksun.

Oppisopimuksella voivat opiskella kaikki 15-vuotiaat ja sitä vanhemmat. Oppisopimus vaatii aktiivisuutta, sillä yleensä opiskelijan on löydettävä oppisopimustyöpaikka itse. Nykyään, kun oppisopimuskoulutus on yhä tunnetumpi ja halutumpi rekrytointimuotokin, ilmoittavat monet työnantajat myös avoimista oppisopimuspaikoista.

Jos oppisopimuskoulutus kiinnostaa, mutta myös askarruttaa, voi sitä myös kokeilla ”turvallisesti”. Tämä onnistuu 1-6 kuukauden mittaisessa palkattomassa harjoittelussa tai esimerkiksi työkokeilulla. Näin tutustuu työnantajaan ja -tehtäviin ja toisaalta työpaikan

henkilökunta tutustuu potentiaaliseen työntekijäänsä ilman sitoumuksia. Molemmat osapuolet voivat arvioida, onko oppisopimuksen solmiminen sopiva ratkaisu.

Oppisopimus sopii kaikille ja kaikenlaisille oppijoille

Yhteistyöoppilaitos huolehtii yhdessä työntäjän ja opiskelijan kanssa opintojen etenemisestä. Lisäksi oppilaitos huomioi opiskelijan mahdollisten tukipalveluiden tarkemman suunnittelun ja toteutuksen. Tällaisia tukipalveluja voivat olla esimerkiksi henkilökohtainen lisäopetus, kertaus tai vaikka kieliopinnot. Tuettu oppisopimus puolestaan tarkoittaa, että opiskelija voidaan katsoa myös erityisopiskelijaksi, jolloin hän saa erityisiä tukipalveluja.

Oppisopimuskoulutus on oivallinen tapa toteuttaa yksilöllinen ja joustava opintopolku kohti ammattia. Sen vahvuutena on yksilön kyvyt ja osaaminen huomioiva prosessi, ja vahva tekemällä oppimisen luonne. Tämän vuoksi se sopii kaikenlaisille oppijoille ja mahdollistaa työntäjälle tien kasvattaa oman alan tähtiä, todellisia osaajia.

OPPISOPIMUS - Matka oppisopimukseen

juuri ystävä päässyt SAANA, 15

Vahvemmillä on muuttamarkkino- ja elämäntapaohjaaja taustava yritys, missä Saana on aina välttynyt ja ollut apuna. Peruskoulun jälkeen hän aloittaa kielitieteiden perustutkinnon suorittamisen perheyrityksessä. Tutopäivät opineet hän tekee puikkokassa ammattipäivätoimaa. Saanasta tulee markkinoim, missä jälkeen hän haluaa hakea korkeakoulun.

ammattipöytäsiainen JONAS, 17

Jonas opiskelee liikennematkustusta perustutkintoa ammattipöytäsiäisessä, mutta viikkona ja sosiaalisena kavereina hän ei olekaan pyöräyt perinteistä. Tokiina opiskeluvuonna Jonas lähti oppisopimukseen työkä-jättöpuikkokassa puikkokassa jalkapallotoukkaan.

yhteiskuntatieteiden maisteri HANNA, 29

Journaalistikkana yhteiskunta opintoilut entinen toimittaja on nyt on töissä viestintätoimistossa. Myöskin tehtävien kasvaa myös haastattelun ja koulun luovuuksien, televisio ja tuottamien. Hän on päättänyt kasvattaa töitä ja opiskella töiden ohessa media-alan erikoisammattitutkinnot.

alan vaihtaja TUOMO, 52

Hittavaa perintönsän heiko on koko ikänsä karsan hallinnollisena tehtävissä työskenteleminen henkilötyöväkän opintona asia. Vahvemmillä hän opiskelee Meritalan perustutkintoa eikä ajat pelata enää toimistotyössä.

yrittäjä ANTTI, 42

Antti on oma kulkukorppi, pika- ja puutarhatöitä tehvä firma sekä muutamia työntekijöitä ansaitseva mukana. Hän on päättänyt kehittää liiketoimintansa osana-vaiketta ja opiskella yrityksenään oppisopimuksella tuotekehityksen erikoisammattitutkinnon.

koko henkilökunta A-TIEN HELMI

Katariina on 46-vuotias huoltoaseman omistaja. Wäyö koulutus taitokas- ja huoltoalasta, elämä- vinkkejä, ravintolasta ja elämäntyytyväisyydestä. Hän on harjoittanut työväkän mukana-vaiketta työntekijöiden kanssa ja kukaan heistä on jo saanut valmiiksi myynnin erikoisammattitutkinnon.

164
ammattillista
tutkintoa!

Aloita

kesätyöpaikassa, vakityöpaikassa, TET-harjoittelussa, rekrykoulutuksessa, työkokeilussa, harrastuksen parissa, perheyrityksessä, työharjoittelussa tai nykyisten oppilaitoksessa käytävien ammattopintojen aikana.

MINIMITYÖAIKA 25H/VK

Tutkinnosta 80 % suoritetaan työpaikalla ja 20 % oppilaitoksessa, verkossa tai etänä. Oppisopimusta varten tarvittavat ensin työpaikan. Ota sitten yhteyttä alueesi oppisopimustoimijaan.

www.oppisopimus.fi